

GRİP

Etken	<p>İnfluenza virüslerinin A, B ve C olmak üzere üç tipi vardır. İnsanlarda grip enfeksiyonuna en sık neden olan influenza A virüsüdür. İnfluenza B ve C virüsü sadece insanlarda enfeksiyona neden olurken, influenza A virüsünün konak yelpazesi çok geniştir. İnsanların dışında, kuşları, domuzları, atları, balinaları ve diğer hayvanları enfekte edebilir. Yaban kuşlar bu virüslerin doğal konağıdır.</p>
Nedir? / Önemi nedir?	<p>İnfluenza virüslerinin yüzeyinde hemaglütinin (H) ve nörominidaz (N) adı verilen iki çeşit çıkıntı bulunur. İnfluenza A virüsünün şimdiye kadar bilinen 16 hemaglütinin (H 1–16), dokuz nörominidaz (N 1–9) alt tipi bulunmaktadır. Virüsün yapısında, H ve N proteinleri birçok farklı kombinasyonlarda bulunabilir. Eski bilgilerimize göre influenza A virüsünün sadece H1, H2, H3 ve N1, N2 tiplerinin kombinasyonları (örn: H1N1, H2N2, H3N2 gibi) insanlarda enfeksiyona neden olurdu. Diğer alt tipler çoğunlukla hayvanlarda (Örneğin: H7N7, H3N8 atlarda, H5N1 kümes hayvanlarında vb.) görülürdü. Doksanlı yılların sonuna doğru ilk kez Hong Kong’da kuşlarda grip etkeni olan H5N1 alt tipinin insanlara bulaşması ve bunu diğerlerinin (H9N2, H7N9 vb.) izlemesi sonucunda daha önce bilinen tüm bilgiler değişmiştir. İnfluenza A virüsünün tüm alt tiplerinin (H1-16, N1-9) insanlarda da etken olabileceği kabul edilmiştir.</p>
Nasıl bulaşır ?	<p>İnfluenza virüsleri, grip olan kişilerin konuşması, hapşırması veya öksürmesi sırasında havaya saçılan damlacıkların solunması ile, virüsle kirlenmiş yüzeylere temas sonucunda ve eller aracılığı ile kişiden kişiye bulaşır. Grip olan kişilerle aynı ortamda bulunmak (bir metre çapındaki alan) temas olarak kabul edilmektedir. Virüs bulaştığı yüzeylerde 2-8 saat boyunca canlılığını koruyabilir.</p>
Kimler risk altındadır?	<p>Grip olan kişilerin bulunduğu ortamlarda olan kişiler enfekte olma açısından risk altındadır. Toplumdaki herkes virüse karşı duyarlı olmakla birlikte çocuklar ve 65 yaş üstü erişkinler, herhangi bir kronik hastalığı olanlar diğer kişilere göre daha fazla risk altındadırlar.</p>
Enfeksiyon bulguları nelerdir?	<p>İnfluenza virüsü ile herhangi bir yolla karşılaşan duyarlı kişilerde, yaklaşık 1-4 gün sonra klinik bulgular görülmeye başlar. Burun akıntısı, boğaz ve baş ağrısı, öksürük ve ateşle (38°C'nin üzerinde) başlayan bulgulara halsizlik, terleme, eklem ve kas ağrıları eklenir. Bazı yaş gruplarında, gözlerde kızarma ve bulantı, kusma, ishal bulguları da olabilir. Hastalanan kişilerin bağışık durumlarına veya virüsün tipine göre, bazı kişilerde alt solunum yollarına yayılarak ölümcül olabilen zatürreye neden olabilir. Toplumda sık görülen soğuk algınlığı (nezle) bulguları ile grip birbirine karıştırılmamalıdır. Grip, 38°C'nin üzerinde ateş, kas ve eklem ağrıları gibi daha ağır bulgulara neden olması ile nezleden oldukça farklı bir seyir izlemektedir. Özellikle aşağıda listelenen gruplarda, grip ciddi sonuçlara neden olan bir hastalıktır.</p>

	<ul style="list-style-type: none">• 6 yaş altı küçük çocuklarda ve 65 yaş üstü kişilerde• Alta yatan hastalığı olanlarda<ul style="list-style-type: none">• Kronik solunum sistemi hastalığı olanlar (astım, kronik bronşit, vb.)• Kronik kalp ve dolaşım sistemi hastalığı olanlar (Kalp yetmezliği vb.)• Kronik metabolik hastalığı olanlar (Diabet vb.)• Kronik böbrek hastalığı olanlar• Uzun süreli tedavi gören bebek ve çocuklarda• Bağışıklık sistemini baskılayan hastalığı olanlarda <p>Semptomlar başladıktan sonra erişkinler beş gün, çocuklar 10 gün boyunca virüsü çevrelerine yayarlar ve bulaştırırlar.</p>
Tedavisi nedir?	<p>Tedavi için influenza virüsüne direkt etkili dört antiviral ilaç (Amantadin, Rimantadin, Zanamivir, Oseltamivir) bulunmaktadır. Zanamivir ve oseltamivir grip tedavisinde diğerlerine göre etkilerinin fazla olması, direnç geliştirme ihtimallerinin ve yan etkilerinin daha az olması nedeniyle daha fazla tercih edilmektedir.</p> <p>Antiviral ilaçlar hastanın şikayetleri başladıktan sonraki 48 saat içinde hatta ilk 24 saat içinde kullanılırsa etkili olabilmektedir. İlk 48 saatten sonra bu ilaçları kullanmanın hastalığı iyileştirdiğine dair herhangi bir bilimsel kanıt bulunmamaktadır.</p> <p>Antiviral ilaçların kullanılmasının yanında; ateş düşürücü ve ağrı kesici ilaçlar, burun akıntısını ve tıkanıklığını giderici ilaçların kullanılması, yatak istirahati, bol sıvı alınması, hasta odasının sık sık havalandırılması grip tedavisinin temel taşlarıdır. Eller sık sık yıkanmalıdır. Zatürre gelişen olgular hastanede yatarak tedavi edilmelidir.</p> <p>Antibiyotikler, influenza virüsüne karşı etkili olmadığı için kullanılmamalıdır.</p>

<p>Nasıl korunulur?</p>	<p>Hava yoluyla bulaşan solunum yolu hastalıklarını önlemek son derece zordur. Grip olduğu bilinen kişilerden uzak durulmalı veya koruyucu maske ile yaklaşılmalıdır. Ortam sık sık havalandırılmalı ve yüzeyler temiz tutulmalıdır. Hasta olan kişiler hapşırma sırasında el yerine kolla veya mendille ağızlarını kapatmalı, solunum sekresyonlarının (tükürük, salya, sümük, balgam vb) ellerle yayılımını önlemelidirler. Eller sık sık yıkanmalı, başkasına ait tabak, çanak, çatal, kaşık, havlu gibi özel eşyalar ortak kullanılmamalıdır.</p> <p>Gripten korunmada en iyi yol bağışıklamadır (aşılma). Hastalığı geçirerek oluşan bağışıklık durumunda diğer grip virüslerine karşı çapraz antikor yanıtı koruyucu olabilir. Ancak yeni bir grip virüsü ortaya çıktıysa toplumun tümü bu kökene karşı duyarlı olacaktır. Hem canlılığını kaybetmiş-öldürülmüş virüs aşısı ki bunlara inaktive (tam virüs, split, subünit) virüs aşısı denir, hem de canlı-hastalandırıcılık gücü çok zayıflatılmış (atenüe) virüs aşıları bulunur. Ülkemizde sadece split aşı bulunmaktadır.</p>
<p>Kimler grip aşısı olmalıdır?</p>	<p>Risk grubundaki kişiler mutlaka grip aşısı olmalıdır.</p> <p>6 ay-5 yaş arasındaki çocuklar</p> <p>65 yaş üstü kişiler</p> <p>Kronik hastalığı olan (Kronik bronşit, kalp hastalığı, şeker hastalığı vb.) tüm yaş gruplarındaki kişiler</p> <p>Gebeler (gebeliğin her döneminde yapılabilir)</p> <p>Aşırı şişmanlar (BMI \geq 40)</p> <p>Hastalara sağlık hizmeti veren sağlık çalışanları</p> <p>Yüksek riskli kişilerle yaşayanlar (Örn: Sağlık çalışanlarıyla, 6 aydan küçük bebekle, kronik hastalığı olanlarla yaşayanlar)</p> <p>Ülkemizde, grip aşısı bedelleri SGK tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanan kişilerin özellikleri:</p> <ul style="list-style-type: none">• 65 yaş ve üzerindeki kişiler• Yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişiler,• Astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olanlar, şeker hastaları, kronik böbrek yetmezliği olanlar
<p>2015-2016 grip aşısı içeriği</p>	<p>Aşı içinde üç farklı virüs bulunmaktadır</p> <p>A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-like virüs</p> <p>A/Switzerland/9715293/2013 (H3N2)</p> <p>B/Phuket/3073/2013-like virus</p>

Domuz gribi nedir?	<p>2009 yılı başında Meksika'da bir domuz çiftliğinde ortaya çıkarak tüm dünyaya hızla yayılan İnfluenza A H1N1 tipi virüstür. İnsandan insana bulaşı çok hızlı olmaktadır. 2009-2010 sezonunda pandemi yapmış, daha sonraki yıllarda mevsimsel grip etkenleri arasına girmiştir. Bu nedenle mevsimsel grip aşısı içeriğinde de 2009 yılından beri bulunmaktadır.</p>
Ülkemizde son durum	<p>5 Ocak haftası Türkiye Halk Sağlığı Kurumu verileri: Laboratuvara ulaşan 1072 örnekten 124'ü (%11.6) influenza A pozitif. Bunların 73'ü (pozitiflerin %58,9'u) H1N1, 39'u (pozitiflerin % 31,5'i) H3N2 1072 örneğin 140'ında (%13,1) diğer solunum virüsleri pozitif bulunmuştur.</p> <p>Bu verilerden de anlaşılacağı gibi ülkemizde henüz salgın adını verebileceğimiz bir durum bulunmamaktadır. Domuz gribi (H1N1) artık mevsimsel grip içerisinde sınıflandırılmaktadır. Mevsimsel grip aşısı uygulamasıyla korunmak mümkündür.</p>